

Křtinský zpravodaj

Červen 2018/2

Vážení sousedé,

máme polovinu července. V minulém čísle jsem psal, že venku mrzne, dnes máme za sebou vlnu veder. Před čtrnácti dny začaly prázdniny a my jsme obdrželi rozhodnutí o přidělení dotace ve výši 3 miliony korun na odborné učebny pro naši školu. Do konce prázdnin je musíme vybudovat, aby žáci, společně s učiteli přišli do nového.

Na jaře jsme dostali dotaci na workoutové hřiště (400 tisíc), které bude mezi novými hřišti nad školou. Dále máme požádáno o dotaci na venkovní učebnu (700 tisíc), která bude v prostoru pod tělocvičnou. Realizace v příštím roce, rozhodnutí do konce srpna. Začala nezbytná výměna topení ve Spolkovém domě, kde také proběhne výměna podlahy v hlavním sále. Dotace z MMR 1 milion, z JMK 250 tisíc. Hotovo bude do konce prázdnin.

Dále z JMK a Ministerstva kultury jsme dostali dotace ve výši 80 tisíc na vybavení knihovny novými počítači, projektorem a novým knihovnickým systémem Tritius. V září pojedeme s naší knihovnicí Maruškou do Šumperka, kde budeme prezentovat naši knihovnu před knihovníky z celé republiky. Já sám jsem také byl na pozvání pana ředitele Moravské zemské knihovny představit naši knihovnu na brněnském výstavišti, při příležitosti oslav 100 let České republiky. To všechno, společně s naším vítězstvím ve Vesnici roku, je tou nejlepší propagací městysu.

Rád bych se zastavil u snad největší stavební akce v novodobé historii, která nás zanedlouho čeká. Jedná se o již dříve zmiňovaný silniční průtah Křtiny – Jedovnice. Předpokládaná cena díla je 170-190 milionů korun.

Někteří z vás, kterých se týká buď nezbytný výkup nebo časově omezený zábor pozemků, byli již osloveni pracovníky SÚS s nabídkou na odkup nebo vyrovnání za zábor. Součástí projektové dokumentace jsou také, jak jistě víte, chodníky, zastávky a další vybavení, což bude financováno z obecních peněz. Mám k vám velkou prosbu o maximální součinnost, máme nachystané finance na výkup vašich pozemků. Jsme připraveni vám vyjít vstříc v nejvyšší možné míře a vyhovět vašim případným požadavkům. Třeba se díky vám, konečně podaří i ten zpropadený chodník na Kolonku. Pro obec to má velký význam, protože poté budeme moci požádat o dotaci SFDI, který řeší všechno ostatní, co souvisí se stavbou silnice. Pokud se nepodaří dílo nyní realizovat, můžeme si o tak obrovské investici ve prospěch naší obce nechat na mnoho let jen zdát.

Jen jsem zase bohužel nemohl společně s vámi být na zájezdu do východních Čech. Sice jsem naplánoval termín, zajistil autobus a společně s Anitou a panem Prosem jsme naplánovali program, ale osud rozhodl jinak. V pátek před odjezdem mě operovali. V sobotu a neděli jsem na vás myslel na JIPce. Asi mně není souzeno, se na nějaký zájezd dostat. Chtěl bych vám moc poděkovat, jak jste mě přivítali po mé operaci, před začátkem ochotnického představení na zámku. Byl to asi nejhezčí okamžik, co jsem dosud za těch skoro osm roků zažil. Moc si toho vážím.

Pravděpodobně začíná už předvolební agitace, doneslo se ke mně, že po Vesnici roku jsme usnuli na vavřínech. Možná o tom svědčí více než 6 milionů dotací, 350 tisíc v rezervním fondu školy a necelých 13 milionů na běžných účtech. Opravdu má někdo pocit, že se na úřadě spí?

Ty, kteří se ptají, jestli budu letos kandidovat, musím zklamat. Kdybych do Zpravodaje napsal, že budu, porušil bych tím zákon. Podle nejnovějšího výkladu zákona nesmějí být v obecním Zpravodaji žádné předvolební informace, leda jako placená inzerce. Proto jsme se letos rozhodli ve Zpravodaji žádné předvolební informace neuvádět. Nechte se tedy překvapit počínající předvolební kampaní.

Vzhledem k tomu, že do podzimních voleb již další číslo Zpravodaje nevyjde, chtěl bych na tomto místě poděkovat svým kolegům zastupitelům, kteří mi čtyři roky pomáhali naplňovat vizi krásnějších a spokojenějších Křtin, zejména svému zástupci Emilu Páskovi, dále paní účetní Anitě Ruby a také ostatním zaměstnancům úřadu, s nimiž se mi dobře spolupracovalo. A děkuji také vám, občanům, že jste nás v našem úsilí podporovali.

Přeji vám co nejhezčí zbytek prázdnin a dovolených. Uvidíme se minimálně na Havaj párty, Rozloučení s prázdninami a dalších akcích, ale vidáme se spolu prakticky každý den a tak to má být.

Váš starosta

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Červenec

Vítězslav Hošek, Milan Machač, Josefa Novotná,
Ludmila Pražáková

Srpen

Františka Bílá, Anna Kalincová, Dáša Martinková,
Stanislav Pařil, Jarmila Perglerová (Santini),
Jaroslav Popelka, Ladislav Szabó, Jindra Tarnovská

Září

Marie Gricová, František Gric, Emilie Ludvíková,
Pavla Říhová, Irena Vyroubalová (Santini)

Říjen

Eva Gricová, Zdeněk Gric, Zdeněk Hamerský,
Marie Hrubá, Ludmila Meluzínová.

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Poznámka redakce: Všimavější z vás jistě postřehli, že letošní letní číslo Zpravodaje vychází o měsíc později, než obvykle. Netřeba za tím hledat žádný skrytý záměr. To jen tiskařský šotek vetkl do minulého Zpravodaje chybně uzávěrku nikoli 15. června, ale 15. července. Nezbylo tedy, než vyčkat až do poloviny prázdnin. Redakce se náruživým čtenářům tímto omlouvá.

Pytlový sběr

Během léta a podzimu vyjedou obecní zřízení pro tříděný odpad
ve žlutých pytlích v těchto termínech:

8. srpna, 5 září, 3. října, 31. října, 28. listopadu.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Keramické tvoření pro radost

Po velmi pozitivním ohlasu na "Keramické dílničky", které proběhly v předvánočním období, jsme se rozhodli zorganizovat keramické dílničky i v jarním období s názvem "Tvoření pro radost". Cílem bylo poskytnout rodinám našich dětí a žáků možnost užít si atmosféru společného tvoření. V úterý 15. 5. 2018 proběhla první část těchto dílniček,

kteří se zúčastnilo 36 dětí a 22 dospělých. Díky organizátorům z řad pedagogů školní družiny a mateřské školy se podařilo připravit ve školní jídelně vyhovující pracovní prostředí a všichni, kdo přišli, si mohli vyzkoušet práci s hlinou a vytvořit si dle vlastní fantazie keramické výtvary. Účastníci, kteří měli zájem si svůj vypálený výrobek ještě naglazovat, se ještě sešli na druhé části dílniček, která proběhla ve čtvrtek 31. 5. 2018. V těchto úspěšných aktivitách pro veřejnost budeme pokračovat i v novém školním roce.

RNDr. Petr Lukáš

Den rodiny

Mateřská škola ZŠ a MŠ Křtiny zorganizovala 30. 5. 2018 již tradiční akci „Den rodiny“. Během odpoledne se děti mateřské školy představily se svým kulturním pásmem, dále následovalo vystoupení pohybové průpravy dětí „Cvič s námi“ a pasování předškoláčků na školáky. V prostorách zámku si mohli účastníci akce prohlédnout také výstavu výtvarných prací dětí. Po

celou dobu probíhal animační program pro děti a hrála živá hudba Tom Sawyer Band. Poděkování za úspěšný průběh příjemného odpoledne patří paním učitelkám mateřské školy a také sponzorům Městysu Křtiny a ŠLP Křtiny.

RNDr. Petr Lukáš

Absolventský večer

V pátek 15. 6. 2018 se konal v prostorách křtinského zámku Absolventský večer žáků 9. třídy. Během večera postupně vystoupili žáci 9. třídy ve dvou vstupech na téma "*Pomáda*" pod vedením Kristýny Jelínkové, dále žáci tanečního oboru ZUŠ Adamov a žáci z týmu Cvicnsami.cz, kteří vystoupili s tancem na téma "*Jak svět přichází o básníky*". Vrcholem programu pak bylo slavnostní šerpování vycházejících žáků starostou městyse a prezentace žáků 9. třídy, v níž na fotografiích

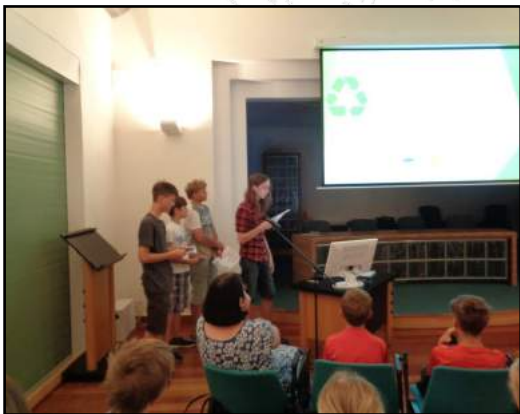

představili svou devítiletou cestu naší školou a na videu seznámili, kam odchází dále studovat. K příjemné náladě přispěla i hudba k tanci paní Lenky Kocábové a také bohatá tombola. Děkujeme ŠLP Křtiny za poskytnutí prostot ke konání Absolventského večera a také všem sponzorům, kteří přispěli do tomboly.

RNDr. Petr Lukáš

Žákovská ekologická konference

Ve čtvrtek 21. 6. 2018 se konal již pátý ročník Žákovské ekokonference, kterou pořádá naše škola v rámci regionálního sdružení škol Cirsium a škol, které jsou členy Klubu ekologické výchovy. Letos bylo přihlášeno 9 konferenčních příspěvků ze 7 škol (ZŠ a MŠ Křtiny, ZŠ a MŠ Lipovec, ZŠ Jedovnice, ZŠ a MŠ Ostrov u Macochy, ZŠ TGM Blansko, ZŠ Rosice, ZŠ Újezd u Brna). Žáci prezentovali své projekty a činnost školy

v oblasti environmentální výchovy. Naši školu zastupovaly dvě práce, a to prezentace žáka 4. třídy Ondřeje Rady *Záhadná a jedinečná Býčí skála* a dlouhodobý projekt žáků 8. třídy Richarda Krále, Ondřeje Čermáka, Davida Sedláka a Filipa Bayera, kteří se zabývají vodním a odpadovým hospodářstvím obcí Moravského krasu.

Součástí programu byla také přednáška *Plastový oceán* hosta konference Mgr. Jany Petrákové z Pedagogické fakulty MU Brno, která žákům přiblížila problematiku znečišťování oceánů plasty. Všichni účastníci konference ukázali, jaká zajímavá témata řeší a jak dobře dokážou své nejen školní vědomosti a dovednosti prezentovat před veřejností. Naše poděkování patří sponzorům akce ŠLP Masarykův les a Klubu ekologické výchovy Praha.

Mgr. Ivana Majerová

Sportovní setkání žáků 1. stupně ZŠ

Ve středu 27. června 2018 se naše škola zúčastnila meziškolních

atletických závodů, které pro Březinu, Bukovinu a Křtiny letos organizovala základní škola v Březině. Náš tým byl složen z dvaceti žáků 2. – 5. ročníku a vedl si výborně. V hodu míčkem starší kategorie zvítězil náš Samuel Kříčka a 3. místo obsadila Natálie Šedřová, v mladší kategorii bodoval 2. místem

David Eliáš Pokoj. Dařilo se nám i ve sprintu mladších, kde 2. místo získal Jakub Švéda a na 3. se umístila Amálie Varnerová. Jakub Švéda vyhrál také disciplínu skok z místa. I všichni další závodníci podali dobré výkony, které si zaslouhují náš obdiv. Všem účastníkům děkujeme za reprezentaci školy a těšíme se na příští ročník, který proběhne opět u nás, ve Křtinách.

Mgr. Ivana Majerová

Veřejné prezentace projektů žáků

Ve čtvrtek 21. 6. 2018 odpoledne prezentovali žáci 8. a 9. třídy v kongresovém sále křtinského zámku veřejnosti své školní projekty. Nejprve vystoupili žáci 8. ročníku, kteří prezentovali své práce na projektu *"Městys Křtiny a jeho udržitelný rozvoj"*. V projektu žáci mapovali krajinnotvorné prvky (dominanty, místa s Geniem loci, pohledové osy, bariéry, zanedbané pozemky a vizuální zábrany). Dále vystoupili žáci 9. ročníku, kteří prezentovali své absolventské práce na téma *"Křtiny a okolí"*. Svým rodičům a ostatním návštěvníkům předvedli, že dokáží zpracovat informace

na dané téma - *Historie Křtin, Infrastruktura Křtin, Příroda Křtin, Obyvatelstvo Křtin a okolních obcí, Třídění odpadů ve Křtinách, Kulturní život v obci, Současnost a možnosti rozvoje obce.*

Účastníci prezentací se tak mohli dozvědět zajímavé informace ze Křtin a okolí. Děkujeme touto cestou ŠLP Křtiny za poskytnutí prostor pro uspořádání této akce.

RNDr. Petr Lukáš

Den prevence a první pomoci

Dne 26. 6. 2018 proběhl na naší škole Den první pomoci a prevence, pod vedením Mgr. Petra Zouhara. Žáci 8. ročníku, kteří se během školního roku v hodinách přírodopisu učili o lidském těle a získávali dovednosti při poskytování první pomoci, předávali tyto získané poznatky svým mladším spolužákům na stanovištích, improvizovaných místech poskytování předlékařské první pomoci. Jako pomoc měli žáci 8. ročníku některé žáky devátého ročníku, kteří zaujali pozice na některých stanovištích. Zde se žáci dozvěděli a také prakticky vyzkoušeli, jak postupovat při volání Rychlé zdravotnické pomoci, jak ošetřit popálení a opaření, jak postupovat při odstranění přísátého klíštěte, jak zastavit krvácení, jak ošetřit zlomeninu, jak přenášet zraněného, jak provádět resuscitaci. Jedno stanoviště bylo

věnováno škodlivým účinkům kouření, alkoholu a dalších návykových látek. Všichni žáci školy si tak před nadcházejícími prázdninami zopakovali důležité informace, které mohou vést k ochraně a záchráně lidského života.

Mgr. Petr Zouhar

Krajská hasičská pouť ve Křtinách

Tradiční 17. hasičská pouť v poutním místě Křtiny se uskutečnila v neděli 29. dubna 2018. Letošní pouť měla status krajské pouti a konala se pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje JUDr. Bohumila Šimka. K uctění památky zakladatele hasičských poutí ve Křtinách, pana děkana Tomáše Prnky, položili ráno hasiči u jeho pamětní desky v ambitu kytici.

K registraci se dostavili zástupci více, než 40-ti hasičských sborů se 450 hasiči z Jihomoravského kraje, Kraje Vysočina a z Dolnorakouského Spillernu. Průvod z křtinského koupaliště městysem vedla historická koněspřežní stříkačka z SDH Kanice, tažená koňmi a za ní mažoretky Hvězdičky z Rosic, za doprovodu dechové hudby Sivická kapela, dále četa 14 praporečníků s hasičskými zástavami, pěší zástupci sborů, nesoucí tabule s názvy sborů, za nimi historická a zásahová hasičská vozidla. Průvod jich čítal téměř čtyři desítky. V průběhu průvodu komentátor stručně seznámil s historií jednotlivých zúčastněných hasičských sborů. Za vyzvánění zvonů vešlo hasičské procesí za křtinským duchovním správcem Janem Krbcem, R.D. Mgr. Pavlem Rostislavem Novotným, O.Praem., z farnosti Želetava a trvalým jáhnem Mgr. Bořivojem Sekaninou z farnosti Vysočany u Blanska, do chrámu Jména Panny Marie. V úvodu slavnostní mše přivítal otec Novotný všechny hasiče a záchranáře, od mladých hasičů, přes členy JPO, až po hasiče-seniory. Slavnostní mše svatá byla sloužena k patronu hasičů, sv. Floriánu, za živé a zemřelé hasiče a příslušníky IZS. Kázání se neslo v duchu „hasiči jsou rodina“. Na závěr mše svaté zúčastněným poděkoval otec Jan Krbec a pozval je na 18. hasičskou pouť, která proběhne 28. dubna 2019.

Po mši se slavnostní průvod vydal před budovu úřadu městysu Křtiny. Zde pronesli své zdravice hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Bohumil Šimek, ředitel HZS Jihomoravského kraje plk. Ing. Jiří Pelikán, starosta OSH Brno-venkov Josef Gargula a zástupce rakouského sboru ze Spillernu, partnerské obce Kanice, Alexander Mattausch. Přítomné též pozdravila paní senátorka Jaromíra Vítková. Po projevech následovalo požehnání nového praporu SDH Křtiny, který věnoval svým hasičům městys Křtiny.

Následně náměstí roztančily mažoretky Hvězdičky z Rosic, zasloužený potlesk sklidil i tým přípravky MiniStars. Následovala ukázka historického hašení na hořící maketu místní restaurace. Přípravka mladých hasičů předvedla štafetu dvojic. Lezecké družstvo HZS Blansko provedlo ukázkou zásahu za pomoci výškové techniky.

Na závěr proběhla trocha prevence, ukázkou, co se stane, když hospodyňka zapomene na sporáku pánev s olejem. Mezery mezi jednotlivými ukázkami vyplňovala Sivická kapela.

Před poutním kostelem byla vystavena historická technika. Před budovou úřadu byl stánek s Hasíkem pro děti a na náměstí před kostelem stánek spolku Svatý Florián – Dobrovolní hasiči roku. Ve spolkovém domě byla k zhlédnutí výstava hasičských uniforem. Při příležitosti této hasičské pouti byla vydána pohlednice, opatřená razítkem se symbolem patrona hasičů a s textem „*Hasičská pout' Křtiny – jeden za všechny a všichni za jednoho*“, které bylo vyrobeno podle původního razítka SDH Křtiny.

Organizaci celé slavnosti vzorně zajišťovali hasiči z SDH Křtiny, Bukovina, Babice nad Svitavou, Kanice a Habrůvka. O pitný režim, včetně naplnění žaludků účastníků pouti se kromě místní restaurace U Farlíků starali hasiči z SDH Sívce a Bukovina se svými polními kuchyněmi a gulášem, či cigárkou z udírny. Dík patří všem organizátorům a sponzorům této slavnosti.

Text: Ing. Vladimír Kalivoda, Mgr. David Dvořáček

Foto: Jiří Messner

Jaro u seniorů

Vycházky jsme letos na jaře zahájili 4.4. již tradičně výletem do Rakoveckého údolí. Autobusem jsme dojeli k hájovně a pak pěšky do údolí. Bledule opět krásně kvetly, ale zdá se nám, že je jich rok od roku méně. Zpět jsme původně chtěli jít stejnou cestou a pak autobusem od hájenky, ale nakonec jsme zvolili delší cestu pěšky až do Bukovinky. Většině z nás to dalo pěkně zabrat, ale po dobrém obědě v restauraci Rakovec jsme na bolavé nohy zapomněli.

Další plánovaná vycházka měla být 17.4. do Brna na koniklece. Protože jsme ale zjistili, že jsme zřejmě promeškali dobu jejich kvetení, zvolili jsme náhradní variantu. Spojili jsme se s STP Křtiny a vydali se na rozhlednu Chocholík. Možná, že mnoho Křtiňáků ani netuší, kde tato rozhledna je. A přesto ji máme za humny v blízkosti Drnovic. Opět nám přálo počasí, jen trochu foukalo. Ale výhled z rozhledny byl parádní. Cesta nebyla dlouhá, asi tak 4 km. V Drnovicích jsme opět poobědvali a zpět se vrátili autobusem. Všichni se pak těšili na další vycházku, nebo spíše výlet na Brněnskou přehradu.

Tento výlet jsme plánovali dost dlouho dopředu a opět jsme se spojili s STP Křtiny. 9.5. jsme vyrazili. Sešlo se nás neuvěřitelných 27 účastníků. Dopravní podnik nám vypravil zvláštní autobus na Starou osadu. Dál jsme pak jeli tramvají k přehradě a lodí na Veverí. Pěšky jsme došli na hrad, kde jsme měli domluvenou prohlídku. Hrad byl dlouhou dobu veřejnosti nepřístupný, přístupné bylo jen nádvoří. Většina z nás proto nikdy uvnitř hradu nebyla. Bylo to zajímavé, přestože většina komnat, ve kterých jsme

byli, se opravuje. Z ochozů je pak překrásný výhled na okolní lesy a přehradní nádrž. Zpět jsme opět šli na novou zastávku lodí Veverí. Někteří využili doby do odjezdu lodí a prošli se po novém mostě. Při zpáteční cestě lodí jsme se trochu báli, že nás dostihne bouřka, ale nakonec k nám bylo počasí milosrdné a domů jsme dojeli bez deště.

Poslední jarní vycházka vedla do Josefovského údolí. Krásné počasí nás vyzývalo opět do přírody. Prošli jsme od Býčí skály kolem Křtinského potoka, přes jeskyni Jáchymku až k penzionu U kamenného kola. Vlídne přijetí a dobré jídlo bylo tečkou za naší pěknou vycházkou.

M. Kleskeňová a S. Urbánková

Premiéra představení **Ukradené ženy**

Jako každý rok se konala v dubnu premiéra hry ochotnického sdružení KŘOVÝ. Bylo to již šestnácté představení, které divadelníci nacvičili. A jako obvykle se jednalo o autorské divadlo, tentokrát s názvem *Ukradené ženy*.

Scénář napsala Marcela Kuchyňková, která se ujala i režie. Děj nás zavedl do období starých Slovanů. Setkali jsme se zde se staroslovanskými oděvy, božstvy i jmény. Spíše než o historii však šlo o pohled na vztahy mužů a žen, o čemž svědčil i podtitul *O počátcích emancipace u starých Slovanů*. I když samotné téma bylo určeno spíše dospělému publiku, nechyběl ani pohádkový motiv, takže i přítomné děti se pobavily. Představení pak doplňovaly písňe skupiny Kabát.

Veselohra vypráví o čarodějovi, který se rozhodne získat ženu, aby se o něho starala. A že není žádný troškař, tak takových žen unese rovnou pět. Jak si muži ve vesnici poradí s ženskými pracemi, jak to půjde ženám v zajetí a jak si černokněžník „užívá“ hýčkání tolika ženami, to vše přináší množství humorných situací. Nakonec vše samozřejmě dobře dopadne, ženy se vrátí zpět do svých rodin, muži pochopí, že bez ženských šikovných rukou se neobejdou a čaroděj – na něho možná někde blízko čeká ta jediná pravá žena, která se o něho s láskou postará.

Premiéra se konala v pátek 13. dubna, další dny jsme pak hráli v Bukovince a poprvé i v Březině. Všude se představení setkala s vřelým přijetím publika. Všichni se skvěle bavili, smáli se vtipným dialogům, které často byly přímo vyposlechnuty z reálného života. A snad si s sebou domů odnesli i malé poučení o tom, že ženy a muži prostě patří k sobě a samotným jim není dobře.

Pokud jste představení zmeškali, nebo jste se nedostali do naprosto nabitého společenského sálu, nemusíte být smutní. Na podzim 2. listopadu vás čeká obnovená premiéra, 3. listopadu pak hrajeme ve Valchově a v neděli 4. listopadu v nedaleké Rudici. Tak snad se s vámi na podzim shledáme.

Marcela Kuchyňková

Dožínky Vesnice roku

Dne 14. dubna 2018 uspořádalo Ministerstvo pro místní rozvoj ve své budově v Praze na Staroměstském náměstí ještě jedno setkání zástupců vítězných obcí krajských kol uplynulých ročníků.

Bylo domluveno, že do Prahy pojedeme společně se zástupci Rudky, která zvítězila rok před námi. Jenže přípravy se začaly komplikovat. Nejprve musel odříci svou účast náš starosta, stížen zdravotními problémy. Místo sebe vyslal tedy obecního kronikáře a několik mládežníků. Pak přišla další špatná zpráva: v Rudce onemocněli snad úplně všichni a nepojede od nich nikdo, máme se ale prý u nich cestou do Prahy určitě zastavit.

Tím byly našťastí špatné zprávy vyčerpány. Křtinská chasa nám ochotně zapůjčila pár nových krojů a v počtu pěti osob jsme vyrazili ku Praze. Zajížďka do Rudky se nám bohatě vyplatila. Aby nás nenechali na holičkách, napekli nám rudečtí velkou zásobu výborného pečiva, koláčů a zejména bramborových placek. Paní starostka nám je předala téměř mlčky, sotva sípajíc, stížena nefalšovanou anginou.

V Praze jsme se tedy pochlopili novými kroji a rudeckými plackami, které šly na dračku. Je zvláštní, jak velkou má toto jednoduché jídlo našich babiček oblibu u strážníků. Přesto, že hned vedle nás nabízeli zástupci Drásova vynikající škvarky a další výborné řeznické a uzenářské výrobky, placky mizely rychleji.

Několik obcí předvedlo vystoupení svých kulturních uskupení, zaujal mužský pěvecký sbor z Kašavy, polku skvěle zatančil pár z Drásova, o němž se šušovalo, že jsou v polce snad mistry republiky, tancovalo se, zpívalo se, zacvičily mažoretky, vystoupil dokonce i dětský oddíl japonského bojového umění, zkrátka, bylo na co koukat. My jsme sice žádnou scénku nepředvedli, ale ukázali jsme náš kroj a myslím, že jsme Křtinám, ani Rudce ostudu neudělali.

Petr Švenda

Křtiny včera a dnes

Zajímavou fotografickou výstavu, srovnávající dnešní stav Křtin se starými záběry, dochovanými na předválečných pohlednicích, uspořádal ing. Alois Švenda ve Spolkovém domě. Výstava, která představila více, než stovku zvětšených reprodukcí křtinských pohlednic, pocházejících převážně z první poloviny dvacátého století (jejichž autorem byl z větší části František Bílý), v kontrastu k stopětadvacíti fotografiím ing. Švendy, zaujala během dvou poutních weekendů (12.-13. a 19.-20. května) několik stovek návštěvníků.

Výstava dokonce inspirovala dva návštěvníky natolik, že v jejím průběhu doplnili expozici dvěma vzácnými cedulemi z doby vzniku pohlednic: pan Ludvík přinesl oválnou ceduli "*Starosta*", která za první republiky označovala sídlo křtinského starosty a pan Liška z Habrůvky dokonce firemní štít hotelu *Ferdinand Uher*, který se mu nedávno podařilo zachránit před likvidací. Díky tomu známe dokonce i telefonní číslo hotelu Uher. Kdybyste se chtěli ubytovat, volejte číslo "2". Třeba by vám i dnes na tomto čísle rezervovali *appartement*.

Kdo výstavu během poutí propásl, má ještě jednu možnost. Pro veliký zájem bude výstava v rámci Dne Křtin, ve dnech 22.-23. září, zopakována.

Redakce

Konstantin Alois Jahoda-Křtinský

Významných osobností, které se zapsaly do světa umění, nemají Křtiny mnoho. Leckdo si možná vzpomene na několik malířů nebo na akademického sochaře Vincenta Havla, kterého jsme připomínali v roce 2016. Avšak hudebního skladatele bychom mezi křtinskými osobnostmi hledali jen s velkými obtížemi. A přece existuje osobnost, která svého času sehrála významnou roli na c. k. hudebním poli. Touto osobností byl křtinský rodák a všeslovanský vlastenec Konstantin Alois Jahoda, který si později nechával říkat Jahoda-Křtinský. Připomeňme si jeho letošní výročí.

Konstantin Jahoda se narodil před 190 lety, dne **8. listopadu 1828**, křtinskému truhláři a kostelníku Matěji Jahodovi a jeho ženě Mariáně, rozené Bílé, jako třetí z devíti dětí. Konstantin musel nejspíš pomáhat otci i v kostele, kde na kůru získal své první muzikantské zkušenosti.

Nevíme, jak vypadalo jeho dospívání. Když v roce 1844, vypukl známý požár kostelních střech, bylo Konstantinovi šestnáct let, takže se nejspíš také zúčastnil hašení, pokud ovšem v té době nebyl již na studiích. Konstantin totiž opustil rodinné truhlářské řemeslo a stal se poštovním úředníkem. Jeho maminka zemřela v roce 1849. V té době bylo Konstantinovi 21 let a pravděpodobně již doma nežil. Víme, že se později oženil s Wilhelminou Pazdírkovou a měl s ní dva syny, Oskara a Konstantina, po jejichž osudech jsme nepátrali.

Kariéra poštovního úředníka přivedla Konstantina Jahodu v roce 1860 do Vídně, kde se stal hlavním pokladníkem vídeňského c. k. poštovního úřadu. Současně se ihned zapojil do hudebního života vídeňských krajanských spolků, zejména slovanských. Byl sbormistrem zpěváckého spolku Lumír, pracoval také v Slovanském zpěváckém spolku, Slovanské besedě, Akademickém spolku a založil spolek Slavoj. Sám zpíval druhý bas v několika mužských kvartetech, například ve věhlasném Hanáckém kvartetu a někdy zpíval i sólově.

V roce 1869 byl převelen do Brna, kde byl pověřen funkcí účetního oficiála u vojenské intendance. O tři roky později byl však na vlastní žádost z vojenské funkce uvolněn a vrátil se do Vídně, k velké radosti krajanských spolků. Ihned se znovu zapojil do slovanského kulturního života. Hrál například na varhany při slavnosti k tisícímu výročí slovanské liturgie, která se konala ve Vídni dne 27. června 1880.

Dne 8. května 1895 Konstantin Jahoda-Křtinský ve Vídni zemřel. Do poslední chvíle byl ve spolcích aktivní. Hlavním předmětem jeho zájmu byla hudební tvorba. Zabýval se zejména vícehlasými úpravami slovanských lidových písní. Neváhal se chopit písní českých, slovenských, ale i třeba jihoslovanských a ruských. Do roku 1890 vytvořil desítky sborových partitur, které patřily k základům repertoáru vídeňských krajanských sborů.

Nevíme, jak často Konstantin později během života navštěvoval své rodiště, ale ke Křtinám se hlásil a vzhledem k tomu, že jeho otec Matěj se dožil vysokého věku, patrně jej občas navštěvoval. Bohužel se v archivech křtinských sborů, ani ve farním archivu, žádná Jahodova partitura nedochovala.

Redakce dlouho pátrala po Jahodově hudebním díle. Několik skladeb se podařilo získat z hudebního oddělení Národní knihovny v Praze, ale zlom nastal teprve když se nám po několika pokusech podařilo kontaktovat vedení vídeňského krajanského spolku Lumír. Toho spolku, jemuž byl Jahoda před půldruhým stoletím sbormistrem a který dodnes existuje.

Dnešní archivář spolku, muzikolog Vladimír Velek, nám ochotně poskytl obsáhlý soubor Jahodových partitur z lumírovského archivu. V obecní knihovně máme také jeho knihu "Lumír 150", mapující celou historii vídeňského Lumíra, včetně osudů sbormistra Konstantina Jahody.

Jahodova osobnost má i jeden cimrmanovský rozměr: přesto, že se dochoval kvalitní Jahodův fotografický portrét, jeho podobu neznáme.

Není totiž jasné, který z devětapadesáti ctihodných členů zpěváckého spolku Lumír na tablu z roku 1878, je padesátiletý Konstantin Alois Jahoda-Křtinský. Jediné, co tak o jeho podobě můžeme s jistotou říci, je, že možná nosil vousy. (Fotografie a některé informace byly převzaty z výše zmíněné knihy.)

Petr Švenda

Kterak Jahodovi předkové do Křtin přišli

První Jahodové se do křtinské farnosti přišli už v polovině osmnáctého století (1748 Bukovinka a 1751 Babice). To však nebyli předkové skladatele Konstantina. Cesta jeho předků do Křtin byla složitější.

První Konstantinův křtinský předek mezi Jahody, byl jeho dědeček Martin. Narodil se v Rousínově (*Neurausnitz*) v roce 1774 a ve svých 22 letech se stavil jen tak na skok ve Křtinách, aby si zde vybral nevěstu Kláru, pocházející ze starobylé křtinské rodiny Pásků. Ve Křtinách se s ní 12. září 1796 oženil a odvedl si ji domů, do Rousínova. V Rousínově se Martinovi a Kláře narodilo v letech 1797-1813 pět dětí. Jako třetí v pořadí se 24. února 1801 narodil pozdější Konstantinův otec Matěj. Pak se však v rodinných poměrech něco změnilo a kolem roku 1815 rodina opustila Rousínov, aby se natrvalo usadila ve Křtinách, v čísle popisném 22.

Dědeček Martin, truhlářský mistr, si ale Křtin příliš neužil. Zemřel již po dvou letech. Šestnáctiletý budoucí Konstantinův otec Matěj musel tedy převzít otcovu truhlářskou živnost a o šest let později, v roce 1823, se oženil s Mariánou, dcerou křtinského zámečnicka Franze Bílého. Žili spolu dál v čísle 22 a zde se jim v průběhu následujících 23 let narodilo devět dětí. Jako třetí v pořadí se po dvou dcerách narodil dne 8. listopadu 1828 syn Constantinus, čili Konstantin.

Čtyři roky po narození devátého dítěte Konstantinova matka Mariana zemřela na zápal plic. Otec Matěj tak zůstal s dětmi sám a o domácnost se musela postarat nejstarší dcera Josefa, která se nikdy nevdala.

Konstantinův otec Matěj zastával vedle své truhlářské živnosti po většinu života i funkci křtinského kostelníka a to spolu se svým mladším bratrem Antonínem. Velká část devatenáctého století je tak spojena s kostelnictvím Matěje a Antonína Jahodů.

Matěj Jahoda se ve funkci kostelníka nejvíce vyznamenal v noci z 21. na 22. května 1844, kdy se stal jednou z klíčových postav marného boje o záchranu hořících kostelních střech.

Svou ženu Mariánu z rodu Bílých, přežil Matěj o celých 43 let a zemřel v pozhnaném věku 91 let v roce 1892, pouhé tři roky před svým slavným synem Konstantinem.

Dnes je příjmení Jahoda ve Křtinách už zase neznámé, byť se v okolí stále ještě vyskytuje.

Petr Švenda

K 190. výročí narození Konstantina Jahody-Křtinského připravujeme

Slavnostní koncert Jahodovy hudby

v provedení místního žesťového kvartetu Santini Ensemble.

Velký zámecký sál, v **pátek, 21. září 2018, v 19:00**, v rámci Dne Křtin.

Moje putování po Jižní Moravě

Po našem vítězství v loňském ročníku Vesnice roku, jsem se stal, dle pravidel, místopředsedou této komise. V letošním roce se do soutěže přihlásilo 25 obcí, za posledních deset let, rekordní počet. Naše putování začalo v neděli 3. 6. v 7 hodin v Brně od budovy úřadu JMK a skončilo v pátek 8. 6. odpoledne v Kozojídkách, u předloňského vítěze, kde proběhlo vyhlášení výsledků letošního ročníku.

Dlouho jsem váhal, jestli do toho vůbec jít, protože jsem byl necelých šest týdnů, po náročné operaci. Někteří říkali, že jsem se zbláznil, ale řekl jsem si, že to zkusím, a když to nepůjde, tak prostě skončím. Byl to náročný týden, začínali jsme ráno před sedmou a končili, nejdříve kolem půl deváté večer. Bral jsem to hlavně jako takovou studijní cestu, abych poznal, jak to dělají jinde. Bylo to velmi poučné, protože jsem na vlastní oči viděl, že každá obec dělá něco, v čem je výjimečná. O to více můžeme být pyšní na to, co jsme dokázali. V naprosté většině obcí funguje společenský život, mění se k hezčímu, hodně se dbá o tradice, opravuje se, pečuje se o zeleň.

Věřte, že nebylo vůbec jednoduché rozhodnout, která obec je ta nejlepší a dále rozdělit všechny stuhy, diplomy a mimořádná ocenění. Nakonec z toho vyšla vítězně obec Hrušky u Slavkova, na které jsme se všichni shodli. Tímto se jim sluší poblahopřát, ale stejně tak ostatním, kteří letos soutěžili. Není to rozhodně lehký úkol rozhodnout a vůbec nejhorší je pozorovat zklamání, těch, kteří neuspěli.

Během týdne jsme najezdili více než 850 kilometrů, vyšli více než 1400 schodů, nachodili asi 53 kilometrů (já, s francouzskými holemi, dal jsem asi polovinu, stejně to byl výkon). Kdyby pan docent, který mě operoval, věděl, jakou jsem absolvoval rehabilitaci, asi by ho ranila mrtvice. V sobotu 14. 6. jedu do Hrušek na slavnostní vyhlášení.

Váš starosta

Západním směrem do východních Čech

Jak jste jistě mnozí zaznamenali, v loňském roce se nepodařilo pro množství jiných akcí zorganizovat podzimní výlet. A protože toulavé boty byly už netrpělivé a vlastně nebyl důvod čekat na podzim, vydali se Křtiňáci tentokrát na dvoudenní výlet už na jaře. Přiznám se, když pan starosta plánoval termín, byla ve mně malá dušička. Přece jenom: 21. a 22. dubna - tajně jsem doufala, že na zimní bundy to snad nebude. Záměr byl už dlouho dopředu jasný - navštívit nějaké pěkné baroko. Možností byla přehršel, ale vzhledem k tomu, že nemáme daleko do východních Čech a ty se mohou pochlubit krásně opraveným barokním hospitem Kuks, bylo jasné, kam budou směřovat naše kroky i kola autobusu.

Opět jsme o pomoc poprosili pana průvodce Dr. Prose z Boskovic a požádali ho, zda by se mohl ujmout vedení naší expedice. Souhlasil a k souhlasu přidal i krásný plán cesty, který nabízel skvostných koutů naší vlasti hned několik.

Nastal den "D", předpověď počasí se jevila příznivá, autobus byl dohodnutý, ubytování také. Nezbyvalo tedy, než nastoupit do autobusu a vyrazit směr severozápad. Nikdo z výletníků nezaspal, každý respektoval zasedací pořádek (za což bych ráda poděkovala), takže jsme vyrazili podle plánu. V Mladkově naložili pana průvodce a skutečná expedice začala.

První zastávkou byla Dobruška. Podnikli jsme krátký průzkum náměstí a rodného domu Františka Vladislava Heka, který byl živým předobrazem známého Jiráskova literárního hrdiny F.L.Věka. Nerada na nás bude vzpomínat snad pouze slečna průvodkyně v Hekově domě, kam jsme se téměř vloupali a nakukovali do všech koutů, aniž bychom zaplatili vstupné. Za naším chováním samozřejmě nestála lakota, pouze velká zvědavost a nedostatek času, který nám nedovolil absolvovat řádnou prohlídku. Spěchali jsme totiž do Nového Města nad Metují, kde byla prohlídka zámku dohodnuta na přesný čas. Nové Město nad Metují je kouzelné místo, centrum města leží na ostrohu nad řekou Metují, hlavní náměstí lemují domy s podloubím, o zámek a přilehlou zahradu pečují jeho staronoví majitelé, rodina Bartoňů. Pohodu z návštěvy Nového Města nad Metují umocnily i ve městě právě probíhající slavnosti, které celou zastávku příjemně oživily. Když jsme se s Novým Městem rozloučili, vydali jsme se do dalšího historického města tohoto regionu, do Náchoda. Pan průvodce nás doprovodil na náměstí, ze kterého je pěkný výhled na náchodský zámek - někteří stateční zdolali návrší a prohlédli si zámek zblízka, někteří méně stateční si vyhlédli židličku v zahrádce kavárny na náměstí, relaxovali a pamětihodnosti obhlíželi zpovzdálí. Já neodolala a obejmula pana Škvoreckého, který sedí na lavičce na náměstí a pokukovala po všech okolních uličkách, jestli náhodou z některé nevyjde Danny Smiřický i s některou ze svých (ne)lásek. Když jsme se rozloučili s Náchodem, vydali jsme se do místa ubytování ve Zličí u České Skalice.

Zlích leží v těsné blízkosti Babiččina údolí, bylo tedy dohodnuto, že po krátkém oddychu se sejdem před hotelem a vyrazíme ještě na podvečerní procházku. Babiččino údolí je krásné romantické místo, podvečer byl příjemně (na duben netypicky) teplý, zelená na stromech a trávě ještě mladá a západ slunce se barvil do ruda. Člověk měl pocit, že pouze na chvíli zavře oči a když je opět otevře, skutečně uvidí kněžnu Zaháňskou při projíždce na koni, komtesu Hortensii nebo babičku i s houfem dětí.

První den výletu byl za námi, až později jsem zjistila, že jsme nejenom stačili navštívit několik krásných míst naší vlasti, ale svým putováním jsme si připomněli cestu prezidenta Masaryka, který 12. a 13. července roku 1926 navštívil Náchod, Nové Město nad Metují i Dobrušku.

V neděli ráno po snídani jsme vyrazili k hlavnímu cíli našeho putování - Kuksu. Z části i díky krásnému počasí byl pohled přes Labe a údolí na rozlehlý barokní areál jedinečný. Ačkoliv jsme na Kuksu strávili pár hodin, rozhodně jich nebylo dost a toto pozoruhodné místo by si zasloužilo ne hodiny, ale dny naší pozornosti. Nejsou to jen sochy Ctností a Neřestí, za zmínku stojí také další z děl Matyáše Bernarda Brauna, která se v areálu nacházejí, špitální zahrada i barokní lékárna, rodinná hrobka Šporků i cyklus nástěnných maleb s tematikou Tance smrti a mnoho a mnoho dalšího. Po prohlídce Kuksu samotného byl vyhrazený ještě čas na návštěvu lesního Betlému sochaře Brauna. Ten býval také součástí lázeňského areálu, který hrabě Špork zbudoval.

Od původního plánu navštívit pevnost Josefov jsme upustili vzhledem k uzavírkám komunikací, které by nám značně ztížily cestování. Posledním cílem naší cesty se tak stalo Vysoké Mýto. Pan průvodce nás opět zahrnul řadou informací z historie města. Cestou od autobusu na náměstí, které je jedním z největších v republice, jsme si prohlédli nejzajímavější pamětihodnosti. Volno využil každý po svém, někdo navštívil muzeum, jiný dal přednost pozdnímu obědu. Také přidám jednu zajímavost. Vysoké Mýto bylo již od dob Rudolfa Habsburského věnným městem českých královen. První z královen, které byl připsán důchod z něj, byla Eliška Rejčka. Proč vlastně Rejčku zmiňuju, ono tak nějak vše souvisí se vším. Když se Eliška stala dvojnásobnou královnou vdovou, její srdce zahořelo láskou k jednomu z tehdejších nejvýznamnějších velmožů království, k Jindřichu z Lipé. Snad, aby měli milenci klid, přesídlili do Brna, kde nebyli tolik na očích. Ne každému byla jejich láska po chuti. A právě Jindřich z Lipé stojí za 3. písemnou zmínkou o Křtinách, když roku 1321 věnoval zábrdovickému klášteru nejstarší křtinský mlýn a Horu. Cestou zpět k autobusu jsme ještě stihli zamávat králi železnému a zlatému Přemyslu Otakaru II., který město založil a jehož socha se zde nachází.

Pak už nás čekala pouze poslední část cesty a to ta k domovu.

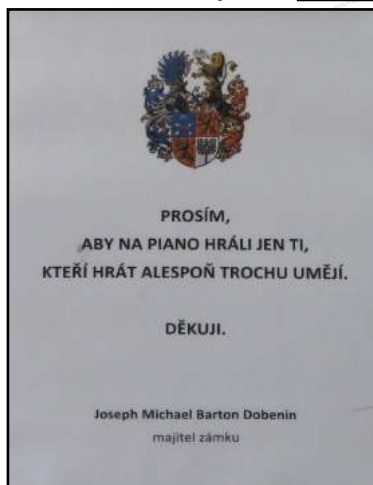
Anita Ruby

Zkamenělí účastníci zájezdu.

Novoměstské náměstí opanoval jarní jarmark.

Zámecký pán má jen jedny uši.

Pod dohledem novoměstských trpaslíků.

Dvě babičky hodnotí třetí Babičku.

Kněžna Zaháňská vyhlíží Babičku z třetího okna zleva.

Kdo by si nepoklábil se Škvoreckým.

Náchodský zámek vršku kulatého.

Poděkování

Dlouho jsem váhal, zda se toto téma do Zpravodaje hodí. Nakonec jsem si řekl, že ano, protože i když jde o můj hodně osobní zážitek, stejné pocity prožila celá řada z nás, Křtiňáků, kteří se dostali do obtížné zdravotní situace. Proto, když dovolíte, rád bych zveřejnil toto společné poděkování za nás všechny, kterým se dostalo neobvyklé pomoci a péče.

Jsou lidé, kteří mají osudem možná určenou cestu, o některých ani nevíme, že jsou, někteří jsou vnímáni kladně, někteří zase záporně, ale jen velmi málo zanechá svým působením a svými skutky, v naší mysli tolik pozitivního a lidského, jako prof. MUDr. Hana Kubešová-Matějovská, CSc.

Paní profesorko, milá Hanko, doufám, že mně odpustíš tohle oslovení, ale tak tě všichni prostě vnímáme. Děkuji Ti z celého srdce, že dnes díky tvé velké péči chodím. Scházelo málo, abych zůstal na vozíku. Děkuji Ti za Tvou nezištnou a samozřejmou psychickou a organizační podporu v době, kdy jsem to opravdu potřeboval, prostě za všechno, co jsi nejen pro mě, ale i pro dlouhou řadu našich sousedů udělala. Věřím, že i oni se rádi přidají k velkému společnému díku. Opravdu nás není málo.

František Novotný, starosta

Pozvánka do Prahy,

jak je vnímaná soutěž Vesnice roku u nejvyšších představitelů našeho státu? Velmi významně, a že tomu tak opravdu je, byla pozvánka představitelů vítězných obcí nejen na Pražský hrad od pana prezidenta, ale také do Poslanecké sněmovny od předsedy Sněmovny. Dne 28. března dopoledne, jsme s paní účetní Anitou a ostatními představiteli vítězných obcí, byli přivítáni v Poslanecké sněmovně předsedou Sněmovny PČR, panem Radkem Vondráčkem. Po oficiální části, kdy každé obci předal Pamětní list, následovala neformální část, kdy si pan předseda vzpomněl, jak jsem ho v Luhačovicích pozval na Křtinskou padesátku. Velmi vážně o tom uvažuje, ale nevím, jestli to bude letos, protože na tento termín vycházejí komunální a senátní volby. Pozvánku mu ale určitě pošleme, co říkáte organizátoři? Po velmi příjemně stráveném dopoledni, jsme se přesunuli na Pražský hrad, kde jsme napřed měli domluvenu prohlídku Svatovítského chrámu a následně jsme se přesunuli do prostor Pražského hradu a čekali na vedoucího protokolu, který nás seřadil podle abecedy a pak už jsme očekávali příchod pana prezidenta. Pan prezident Miloš Zeman ve svém projevu velmi ocenil význam této soutěže a poděkoval všem za to, jak se neustále k lepšímu mění naše vesnice. Poté následovala neformální část, v níž nás paní tajemnice soutěže Miroslava Tichá panu prezidentovi představila, a my jsme naopak v krátkosti představili panu prezidentovi naše obce a ukázali, v čem jsme jedineční. Po skončení velmi příjemného setkání s panem prezidentem, nás paní průvodkyně provedla krásnými prostory Pražského hradu a velmi poutavě vyprávěla o jeho historii. Pořídili jsme, a také jsme dostali nějaké fotografie, na některé se můžete podívat.

František Novotný, starosta

Dovětek paní účetní:

Ne každý den se obyčejnému člověku poštěstí nahlédnout do míst, která jsou běžným smrtelníkům většinu roku nepřístupná, proto jsem dlouho neváhala a přijala nabídku, abych do Prahy jela také. Ráda bych se s vámi podělila o jeden, teď už úsměvný moment z návštěvy Prahy. Jak obyčejná dámská kabelka dokáže ohrozit bezpečnost Pražského Hradu. Slavnostní příležitost si žádá určité přípravy, k nim patřilo i to, že jsem si zakoupila

novou kabelku – lakovou s kovovým řetízkem namísto řemínku. Stejně jako na mnoha jiných místech, i před vstupem do přijímacích pokojů Hradu je nutno odložit kabelky, tašky i jiná zavazadla na pás a nechat projet rentgenem. Stejnou proceduru jsme už předtím absolvovali v Parlamentu – vše bylo v pořádku. Po příchodu na Hrad jsem tedy vše, co jsem nesla v rukou, odložila na pás, prošla kolem a ještě chvíli se vše jevilo v nejlepším pořádku. Začala jsem sbírat věci a najednou se pás zastavil, chytla jsem kabelku, ale ta pevně držela. Zpropadený řetízek, který jsem měla v Parlamentu smotaný uvnitř kabelky, jsem na Hradě nechala volně ležet, využil čerstvě nabyté volnosti a hbitě se zamotal do válce pojízdného pásu a tím celý rentgen zaseknul. O neblahém vývoji situace jsem informovala ostrahu, neboť za mnou se tvořila docela slušná fronta. Pán z ostrahy pomačkal několik tlačítek a já sledovala, jak se výraz v jeho obličeji mění z mírně pohrdlivého nad „šikovností nějaké ženské“ na čiré zděšení, které korunoval prohlášením: „Ale ono to vůbec na nic nereaguje.“. Přítomní páni starostové naštěstí zachovali duchapřítomnost a přispěchali na pomoc účetní v nesnázích. V duchu hesla „Co se nepodvolí násilí, podvolí se ještě většímu“ nebohý řetízek vyrvali ze chřtánu rentgenu. Přístroj se znovu rozběhl a já naštěstí nemusela vysvětlovat, že akce s neposedným řetízkem od kabelky nebyla dlouho a pečlivě plánovaná mise s cílem ohrožit bezpečnost Hradu, ale pouze hloupá náhoda a trocha nepozornosti. Budete se divit, ale kabelka celou nehodu přežila bez závad. Takže až zase příště někam pojeďu, určitě si ji vezmu s sebou, protože se mi vážně líbí.

Anita Ruby

Náš starosta s předsedou poslanecké sněmovny České republiky, Mgr. Radkem Vondráčkem.

Hra na poslance. Uprostřed zleva náš starosta František Novotný a Anita Ruby.

Setkání s prezidentem Milošem Zemanem. Naši zástupci stojí vlevo.

Šedesátileté tornádo

Na 2. srpen 1958 nevzpomínají křtinští pamětníci v dobrém. Přelom července a srpna se vyznačoval vysokými letními teplotami, šplhajícími ke 32°C. To ale mělo skončit hned 2. srpna, kdy teploty sice ještě znovu vystoupily nad třicet stupňů, ale počasí již bylo nestabilní a navečer přišla prudká změna, při níž teplota výrazně poklesla. O den později už vystoupila v celé republice jen na 16-19°C. Studená fronta s sebou přinesla v průměru přes 20 mm srážek, což je sice pro tento letní den dlouhodobý rekord, ale samo o sobě to ještě žádnou kalamitou nebylo. Ve Křtinách však tehdy změna počasí proběhla mnohem dramatičtěji a vzala na sebe podobu skutečného ničivého tornáda.

Obecní kronika se o události zmiňuje hned dvakrát. Nejprve v sekci Lesnictví sděluje:

2. srpna postihla naši obec krutá vichřice. Vedle velkých škod na obytných domech udělala velké škody i v lesích. Neobvyklý víchř (od jihozápadu) polámal statné stromy na Bukovském kopci a smrkové porosty na Proklestu. Škoda se odhaduje na 1800 kubických metrů. Středem pozornosti byl plošný polom za domem č. 109 (učitelák, pozn.red.). Byly zde úplně polámaný stromy zhruba na 4 ha a z polámaných stromů bylo tu zpracováno 320 kubických metrů dřeva.

A o několik stránek později, v sekci Správa obce, kronika upřesňuje:

Situaci se stavebním materiálem zhoršila i srpnová vichřice. Nadělala za 33000 Kčs škod na obytných budovách. Vzdušný vír začal pod kostelem, pokračoval pak přes Páskovo stavení podél cesty na Bukovský kopec, kde po obou stranách ničil stavení.

O autentický popis události jsme požádali jednoho z nejpostiženějších pamětníků, emeritního kronikáře dr. Zdeňka Opletala:

Bylo to k večeru letního dne, kdy se schylovalo k bouři. Tehdy mně bylo 34 let a manželka s maminkou šly na 20. hodinu do místního kina, já jsem zůstal doma, abych hlídal tříletou dceru Zdeňku. V době mezi 20. a 22. hodinou večer se dostavil vydatný déšť a prudká vichřice, ženoucí se od Adamova úzkým pásmem středem Křtin pod kostelem směrem na Bukovský kopec. Přerušen byl elektrický proud, naprostá tma a trvalý déšť s vichřicí. Najednou jsem zjistil, že po stěnách dolních místností zvolna stékají praménky vody, netušil jsem, co se stalo. Za tmy se vrátily maminka s Jiřkou z přerušného promítání kina.

Teprve ráno jsme zjistili, že orkán vyvrátil kaštan pod kostelem, strhl nebo poškodil několik plechových střech a vyvrátil celý smrkový les Bukovského kopce při cestě do Základní školy. Nám utrhl plech s dřevěnou konstrukcí ploché střechy domu a celou krytinu přehodil přes komín do půli zahrady. Byl to pro nás šok - měli jsme celé léto co napravovat. Takového bychom si již nikdy víc nepřáli.

Celá událost proběhla za naprosté tmy, takže obyvatelé netušili, zda šlo o orkán, smršť, či konec světa. Podle velmi úzkého pruhu zasaženého území je však zřejmé, že se stali obětí tornáda, o jehož vířivém charakteru se zmiňuje i kronika. Kaštan pod kostelem byl doslova ukroucen. Fakt, že jde v našich podmínkách o meteorologickou vzácnost, postiženým občanům velkou útěchu nepřinesl.

Unikátní fotografie z archivu pana Zdeňka Farlíka zachycuje spoušť, kterou tornádo způsobilo v úzkém pruhu lesa nad "učitelákem". Většina stromů byla doslova přestřižena několik metrů nad zemí nebo vyrvána i s kořeny ze země a odhozena stranou. V levém horním rohu fotografie je zachycena nezřetelná silueta dolní školy, které se tornádo nijak nedotklo.

Petr Švenda

Dvě povodně k tomu

Když už jsme u těch katastrof, musím s politováním konstatovat, že v loňském roce jsme propásli hned dvě další pochmurná výročí živelních pohrom, tentokrát povodní. Připomeňme si je proto s ročním zpožděním:

První z nich se odehrála před 91 lety a proběhla ve dvou etapách. Obecní kronika v té době ještě neexistovala, ale detaily události se dočítáme v nejstarší kronice školní, na straně osmdesát:

Dne 12. července (1927) po velké průtrži mračen rozvodnil se Křtinský potok a zaplavil domky u pošty (u "Staré pošty" č.p. 2, dnes Milan Ludvík). Voda vnikla rychle do bytů, odnesla mnoho dřeva, domácího náradí a nadělala značných škod na lukách, polích, zahradách a cestách.

Ještě zhoubněji řádila povodeň v neděli 17. července. Velká voda přišla náhle od Jedovnic a Bukoviny, valila se průjezdem Uhrova hotelu (dnešního obecního úřadu), zničila všechny mosty, vytrhala silnice, odplavila splavy a zařízení koupelny (někdejší koupaliště pod Uherákem), poškodila značně dům p. Hlouška č. 6 (součást bývalého dolního mlýna, dnes vedle Nezvalových), Uhrův a Pernicův hostinec (dnes obecní úřad a Santini), domky u pošty, zahrady a louky.

Ku zdolání překážek musilo býti povoláno technické oddělení vojska z Brna.

Sluší se doplniti, že silnice byly v té době ještě prašné a nevěděly nic o asfaltu, takže pro velkou vodu, která si poradila i s mosty, nebylo žádným problémem silnice rozebrat. Podle dochovaných vzpomínek bylo prý nutno vrata hotelu Uher rozbít, protože voda se za nimi hromadila a hrozila zničit celý hotel. Dnes těmi vraty vcházíme do budovy obecního úřadu a na poštu. Na dnešní poštu.

Redakci se k této události nepodařilo získat žádný fotografický materiál.

Druhá povodeň se odehrála o padesát let později, před 41 lety, dne 4. září 1977 odpoledne. O této události se křtinská kronika zmiňuje takto:

Dne 4. odpoledne strhla se prudká bouře a nad Bukovinkou průtrž mračen, večer voda protrhla hráz rybníčku pod obcí (Strhovec, pozn.red.), strhla silniční most na rozcestí pod Bukovinou, zaplavila místní koupaliště a dvory u Meluzínů a Pokorných, dále pak domy a sklepy pod kostelem, celé spodní

náměstí a louky pod Křtinami. Byli povoláni požárníci, kteří s obětavou pomocí a s místními občany přispěli ke zmírnění této katastrofy, při které celková škoda se odhadovala kolem 2,000.000 Kčs. V pivovare strhla do proudu voda motocyklistu, který byl pak zachráněn místními občany (ovšem bez motorky, kterou přívalová vlna vlekla skrze celou dědinu a o několik dní později ji našli v korytě potoka u Výпустku, pozn.red.).

Na dalším místě si kronika stěžuje, že bylo třeba mimořádného výdaje 15 tisíc Kčs na nákup kamene, určeného na opravu nedávno vybudovaného zaklenuť potoka.

K tomu ještě vzpomínka dnešního kronikáře: Tehdejší hodová chasa ve stejné chvíli, kdy průtrž vypukla, tak usilovně nacvičovala v sále hostince U Sedláků (dnes Santini) besedu na blížící se hody - tenkrát bývaly až v polovině září - že změnu počasí, ani situaci venku zpočátku nepostřehla. Když pak zkouška předčasně skončila, chasa s překvapením zjistila, že tři schody, vedoucí z hospody na dvůr, zmizely pod hladinou rozlehlého jezera, jež až po dveře zalilo celý dvůr, hospodské sklepy i silnici před hospodou. Ogaři se tak zařadili mezi zmiňované dobrovolníky, kteří pomáhali zachraňovat nábytek ze zatopené kuchyně pana Mirka Pokorného (Kočeny, čp. 83), stejně jako tonoucí prasata ze zatopených chlévů pana Zdenka Pokorného (čp. 11).

Petr Švenda

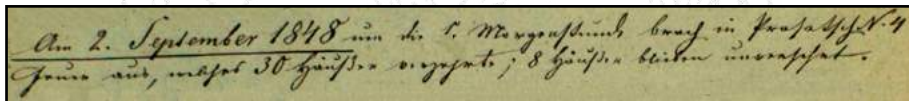
Čištění obecní studny pod kostelem po opadnutí vody. Kulminovala až na silnici.

Požár v Proseči

Aby to nevypadalo, že přírodní živlové věnují své katastrofy jen Křtinám, vězte, že dne 2. září uplyne rovných 170 let od ničujícího požáru, který v roce 1848 prakticky vymazal z mapy celou sousední Proseč.

Oheň vypukl v jednu hodinu po půlnoci ve stavení Františka Hlouška, číslo popisné 4 a zničil rovných třicet z třiceti osmi prosečských domů. Jen osm domů zkáze uniklo. Pohroma tak byla ještě horší, než ta, která zdevastovala Křtiny v roce 1611. Přesto nejsou doloženy žádné oběti na životech a Proseč znovu povstala z popela.

Dnes je Proseč součástí Březiny, historicky však měla blíže ke Křtinám, než k Březině, protože patřila, spolu s Křtinami, k Zábrdovickému panství, zatímco Březina k panství Pozoříckému. Po spojení s Březinou v roce 1949 byla čísla popisná v Proseči o stovku povýšena, takže číslo 4, kde požár vznikl, byste dnes hledali marně. Dům stával zhruba v místě dnešní silniční serpentiny nad bývalým obecním úřadem, po pravé straně silnice cestou nahoru. Dnes má číslo 104.

Farní "Haus Protokoll" věnoval celé události jen dva strohé řádky. Německy a švabachem.

Petr Švenda, kronikář

Kolik starostů měly Křtiny?

V době od třicetileté války do roku 1850 byli v čele měst a obcí konšelé, samospráva s rychtářem a purkmistrem.

Po této době měla naše obec již celou řadu starostů: v druhé polovině 19. století čtyři, v letech 1902-1912 tři, v údobí 1. republiky čtyři starosty, v letech socialismu devět předsedů MNV a po roce 1990 až do dneška opět šest starostů.

Na sklonku I. republiky, v době protektorátu a po válce až do roku 1948 byl starostou František Meluzín, majitel křtinské pily a obětavý občan. Prožil ve funkci zřejmě nejzodpovědnější a nejobtížnější období. Za jeho působení byl obecní úřad v budově tzv. Staré školy na Pusté straně (čp.16, pozn. red.). Byl sice oficiálně zvoleným starostou, ale ve skutečnosti

podřízeným německého pověřence, křtinského občana Bezděka, jenž měl kancelář vedle něho a prakticky o všem rozhodoval. Náš pan starosta Meluzín jistě prožíval těžké chvíle, když např. za války naše domy a občany prohledávalo gestapo k vůli udání o výskytu zbraní (jež se skutečně nacházely ve věži kostela, což nebylo na štěstí odhaleno), když byla zničena socha legionáře, odvezeny zvony pro válečné účely a četná další opatření. Jeho německý místostarosta Bezděk však skončil zabit partizány v hlínkových dolech. I to mohlo mít nedozírné následky na životech místních občanů. To vše pan starosta Meluzín díky své prozíravosti přečkal, mnohým občanům pomohl a buďme mu i dnes ve vzpomínkách vděční.

Dr. Zdeněk Opletal

Již skoro tomu není pamětníka ...

V současné době vyslechneme různé informace a zprávy z městysového rozhlasu nebo přečteme na kabelové televizi; nebylo tomu tak dříve, ba ani za I. republiky a v době II. světové války. Se zprávami a nařízeními z obce seznamoval občany místní bubeník vybubnováváním na různých místech obce. Podělím se o úsměvnou vzpomínku na skutečnou příhodu z doby protektorátu: byl nepříznivý, sychravý podvečer, ale náš bubeník Antonín Olejníček musel plnit svou povinnost. Jedním z mnoha míst bylo stanoviště v dolní části Bukovského kopce, pod veřejnou blikotající lampou. Bubeník si nasadil brýle, připravil text a vytrvale bubnoval, ale okolní obyvatelé ho asi neslyšeli - byli ve svých vyhřátých domovech. Byl zřejmě rozhořčen a když se přece ojedinělý občan objevil, ulevil si: *"tak tady hodit bombu"* a začal číst: *"Z nařízení římskoněmeckého (na místo správného říšskoněmeckého) velitele ..."*

Neměl to opravdu lehké, ale plnil svůj úkol důsledně - byl přece obecní bubeník. V posledních dnech II. světové války byl zabit leteckou minou, která dopadla před Drátenickou jeskyní, spolu s několika osobami, které se zde ukrývaly před blízkou frontou u Křtin.

Dr. Zdeněk Opletal

Pozn. red.: Ústní slovesnost o něm zachovala ještě jednu úsměvnou historku. V hospodě se prý chlubil, že když přišel do Vídně na hrad, císař pán zvolal: "Elizabeth stav na kafe, je tady pan Olejníček ze Křtin" (zdroj: Emil Pásek).

Policajt a bubeník Olejníček skončil tak, jako by se naplnila jeho někdejší slova "tak tady hodit bombu". Spolu s ním odešla i odvěká funkce obecního bubeníka.

Petr Bezruč ve Křtinách

Básník ostrého pera, básník Slezské Ostravy a buřič, byl podobně, jako Konstantin Jahoda, vzpomínaný na jiném místě tohoto zpravodaje, poštovním úředníkem, arciť o dvě generace později a na podstatně nižším postu. Narodil se v roce 1887 v Opavě a zemřel před šedesáti lety, 17. února 1958, v Olomouci. Napsal jen jedinou sbírku básní, *Slezské číslo*, zvanou později *Slezské písně*, do níž celý život ukládal svůj vzdor proti sociálnímu útlaku slezských horníků, a to s tak mistrnou poetikou, že právem patří k zlatému fondu české poezie.

Poštovní úředník Petr Bezruč, vlastním jménem Vladimír Vašek, měl s poštovním úředníkem Jahodou ještě jeden styčný bod. Překvapivě to byly Křtiny. Právě před 110 lety, v roce 1908, třináct let poté, co křtinský rodák Jahoda ve Vídni zemřel, strávil totiž jedenačtyřicetiletý Petr Bezruč nějaký čas ve Křtinách.

Byla to doba, kdy Křtiny, zvané tehdy Moravské Švýcarsko, byly pro své hluboké lesy a příkré stráně Josefovského údolí vyhledávány dovolenkáři a milovníky přírody z celého markrabství Moravského i odjinud.

Co zde dělal Petr Bezruč, můžeme se jen dohadovat. Možná si v lůně zdejší přírody srovnával rozbourené myšlenky po vydání první vlny svých hněvivých Slezských písní (1899-1904).

Křtinská kronika se o jeho návštěvě zmiňuje v roce 1964, na základě vzpomínek hanácké básničky Ludmily Losíkové, Bezručovy dlouholeté přítelkyně, která právě v tom roce zemřela.

Kronika ze vzpomínek Losíkové cituje pozdrav, který Petr Bezruč poslal 2. května 1908 ze Křtin do Kostelce na Hané Amálii Menšíkové:

Děkuji tisíckrát za laskavou vzpomínku, která se rozplývala na jazyku. Měl jsem dnes prázdno celý den, zase jsem se potloukal po lesích. Všechny vás pozdravuji. Myslím, že se zase brzy ukáži.

Pozdravuje Vašek Vladimír.

Při známé kvalitě křtinských hostinců je překvapivé, že si Bezruč nechal poslat z Hané "*laskavou vzpomínku, která se rozplývala na jazyku*". Zdá se, že paní Menšíková, křtinské hostince neznajíc, naivně mu posílala dříví do lesa.

Petr Švenda, kronikář

Prof. PhDr. Bohumil Kladivo

Křtinský rodák, věhlasný geodet, astronom a vysokoškolský učitel Bohumil Kladivo se narodil před 130 lety, dne 24. června 1888.

Jeho otec Josef Kladivo působil od roku 1881 jako učitel na křtinské "Staré škole v Hoře" a matka Adéla tamtéž jako učitelka.

Prvních pět let života strávil malý Bohumil ve Křtinách. Poté, co byli Kladivovi v roce 1893 přemístěni do Lipůvky, vyrůstal už tam.

V letech 1899-1907 vystudoval 1. české gymnasium v Brně a pak Filosofickou fakultu University Karlovy v Praze. V roce 1912 získal tam doktorát filosofie.

Poté nastoupil jako asistent na I. Stolicí nižší a vyšší geodézie Českého vysokého učení technického v Brně. Během I. světové války pracoval jako výpomocný učitel v Ústavu ku vzdělávání učitelek v Brně. Na vysokém učení technickém se později stal docentem geodézie a sférické astronomie a dále řádným profesorem Přírodovědecké fakulty Masarykovy university v Brně.

Vybudoval v Brně dvě astronomické observatoře (jednu na střeše techniky na Veverí, která nese dnes jeho jméno a druhou na universitě). Obě se staly základem dnešní Brněnské hvězdárny a planetária.

Vybudoval rovněž první základní gravimetrickou stanici v Československu a připojil ji k vznikající světové gravimetrické síti, s jejíž pomocí, jsou studovány změny gravitačního pole zeměkoule. Jeho základní tíhový bod pro Československo, instalovaný v suterénu budovy techniky na brněnské Veverí ulici v roce 1928, slouží svému účelu dodnes.

Kladivo byl významným členem celé řady československých i mezinárodních vědeckých institucí.

Vedle své odborné činnosti byl také přesvědčeným vlastencem a zapáleným Sokolem. V závěru života byl starostou Sokolské župy Jana Máchala a aktivně se podílel na organizaci posledního předválečného X. všesokolského sletu v roce 1938.

Ihned po vypuknutí II. světové války byl profesor Kladivo několikrát zatčen a uvězněn. S podlomeným zdravím byl nakonec propuštěn a 8. února 1943 na následky věznění zemřel. Dnes je po něm pojmenována jedna z ulic v brněnských Černých polích.

V panoptiku slavných křtinských rodáků zaujímá profesor Kladivo jedno z významných míst. Přesto bychom byli jeho výročí přehlédli. Naštěstí nás na ně upozornil doc. Ing. Josef Weigl CSc., Kladivův dnešní vědecký následovník.

Petr Švenda

ZAPIŠTE SI

Silvestrovská Havaj Párty

V pondělí **23. července** nás čeká tradiční letní akce na křtinském koupališti.

Organizují ji Křtinské spolky a spolupořadatelem je pan Stanislav Příkryl. Můžete se těšit na soutěže pro malé i velké, především oblíbený přechod lávky přes koupaliště. Vyhodnotíme i nejlepší havajvohoz. Na občerstvení bude výborné grilované maso a alkoholické i nealkoholické míchané nápoje. K tanci a poslechu vám zahraje DJ Novas. Letos si budou moci děti vyrobit i zvířátko z balónek.

O půlnoci pak odstřelíme silvestrovský ohňostroj.

Těšíme se na vás **od 18:00 do 01:00** na koupališti.

Křtinské spolky

Letní den v Arboretu Křtiny - dětem

11. srpna 2018, 14:00-17:00

Program pro děti:

3. ročník dětské letní akademie – stezka lesní moudrosti: Jak roste strom, Měření a odhad vzdáleností, Poznáváme stromy – lesní lékárna, Po stopách půdních živočichů – půdní žebřík, Tvoření z přírodních materiálů.

Doprava: autem – parkoviště zdarma, autobusem – linka č. 201

Informace: Ing. Václav Hurt, Ph.D. – vaclav.hurt@slpkrtiny.cz

Ing. Lída Boháčková – pionyr.krtiny@seznam.cz

Vstupné: děti 15 Kč, dospělí 35 Kč, rodinné 75 Kč.

Pořadatelé: Městys Křtiny, Pionýr Křtiny, ŠLP Křtiny.

Motto: „*Změňme s dětmi pro děti náš vztah k přírodě*“

DEN KŘTIN

Letošní 11. ročník proběhne ve dnech **21. až 23. září**.

Organizátoři slibují bohatý a různorodý program.

Proto si tento weekend určitě v kalendáři zakroužkujte. Nebudete litovat.

Komunální volby 2018

**Ve dnech 5. - 6. října
proběhnou volby
do místních samospráv.**

Přijďte si vybrat zastupitele pro
příští čtyři roky.

Je to nejlepší příležitost
ovlivnit dění v obci.

Křtinská padesátka

Letošní ročník proběhne **6. října**.

Nabídne, jako obvykle, celou řadu
zajímavých tras od 10 km.

Na vaši hojnou účast se těší organizátoři.

A pokud je vám více, než 18 let, nezapomeňte včas
odvolit. Na trase volební urny nebudou!

Kabelová televize

Mnozí z vás jistě zjara postřehli televizní reklamu, vyhrožující změnou systému vysílání u některých stanic, zejména ČT Art a ČT D. Reklama sice slibovala, že změna se nedotkne kabelových televizí, ale jak víte, obě stanice ze dne na den zmizely. Náprava se podařila, takže již fungují, ale mezitím se objevila nová reklama, slibující další změny, tentokrát pod kódem DVB-T2. Opravdu se nás nebudou týkat? Zeptali jsme se raději odborníka, pana Hoška, který se nám o kabelovku stará. Jak se dalo tušit, změna se nás skutečně dotkne a to tímto nepříjemným způsobem:

Bude nutno pořídit si televizor (vyrobený od roku 2017) nebo set top box, který umí nový signál přijmout. Správný přístroj je označen touto značkou:

Ve Křtinách se změna projeví v průběhu příštího roku. Reklama slibuje, že "máme na roky vystaráno". Nejspíš tedy až do doby, než se objeví další taková reklama.

Aktuální seznam dostupných stanic kabelové televize (cena nové přípojky bez vnitřního rozvodu po domě je 2000 Kč) :

E5	177.50Mhz	ČT1, ČT2, ČT sport, ČT 24, ČT D/ČT art
E7	191.50Mhz	Prima Zoom, Prima Max, Prima Love, Prima Krimi, Očko, Očko Star, Barrandov Plus, Kino Barrandov, Šlágr TV
E8	198.50Mhz	Nova, Nova Cinema, Prima Cool, Prima, Barrandov TV
E9	205.50Mhz	BTV, Joj Family, Nova Action, Nova 2, Nova Gold, Relax, Rebel, Prima Comedy Central
E10	212,50Mhz	Místní vysílání, Noe, Eurosport

Rozvod kabelové televize je již řadu let využit také k šíření internetového připojení, které zajišťuje firma **Ign.cz internet, s.r.o.** z Jedovnic (www.ign.cz, info@ign.cz), která je schopna do týdne zřídit přípojku ZDARMA, pokud jste napojeni na kabelovou televizi.

Připojení není omezeno rozsahem stahování dat, je rychlé a stabilní i za špatného počasí, trasa Křtiny-Brno je vedena optickým kabelem.

Maximální rychlosti downloadu dosahované na kabelové síti jsou cca 45Mb/s. Cena provozu je od 300 do 800 Kč měsíčně. Kromě nejlevnějšího tarifu Catv B 300 jsou rychlosti downloadu mimo špičku neomezené.

Zkušenosti uživatelů tohoto připojení jsou dobré, firma ochotně zajišťuje rychlý servis připojení (nikoli tedy servis vašich počítačů, pouze internetového připojení!) a internet funguje.

Petr Švenda, komise pro informatiku

Rozpis zubní pohotovosti

Služba je zajištěna v čase od 8:00 do 13:00.

Červenec

21.7.	MUDr. Staňková V.	Jedovnice, Zdrav. středisko	516 442 726
22.7.	MUDr. Sládek	Velké Opatovice, nám. Míru 492	516 477 319
28.7.	MUDr. Semrádová	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
29.7.	MUDr. Žilka	Benešov, 19	516 467 313

Srpen

4.8.	MUDr. Ševčíková B.	Blansko, Svitavská 1A	516 416 386
5.8.	MUDr. Řehořek	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
11.8.	MDDr. Šméralová K.	Boskovice, Lidická 8	516 453 998
12.8.	MUDr. Štrajtová	Černá Hora, Zdrav. středisko	608 220 806
18.8.	MUDr. Šumberová	Lysice, Komenského 429	516 472 227
19.8.	MUDr. Švendová	Křtiny, Zdrav. středisko	516 439 404
25.8.	MUDr. Houdková	Blansko, Pražská 1b	731 144 155
26.8.	MUDr. Kulhánková	Křtiny, Zdrav. středisko	516 414 291

Září

1.9.	MDDr. Trubáčková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 452
2.9.	MUDr. Vrtělová	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 455
8.9.	MUDr. Stojanov	Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479
9.9.	MDDr. Koudelková	Blansko, Pražská 1b	516 419 538
15.9.	MUDr. Beranová	Blansko, Gellhornova 9	735 056 656
16.9.	MDDr. Bočková Eva	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
22.9.	MUDr. Bočková Jana	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
23.9.	MUDr. Fenyk	Letovice, Tyršova 15	516 474 310
28.9.	MUDr. Grénarová Magda	Boskovice, Růžové nám. 16	774 710 550
29.9.	MUDr. Grenarová Marie	Poliklinika Blansko, Sadová 33	724 081 182
30.9.	MUDr. Mikulášková	Letovice, Mánesova 468/2	516 474 488

Říjen

6.10.	MUDr. Havlová	Blansko, Pražská 1b	721 425 074
7.10.	MUDr. Hepp	Rájec, Šafranice 101	516 434 055
13.10.	MUDr. Hosová	Rájec, Zdrav. středisko	516 432 138
14.10.	MUDr. Hošáková	Adamov, U Kostela 4	516 446 428
20.10.	MUDr. Láníková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 456
21.10.	MUDr. Chatrný	Boskovice, Lidická 8	516 456 109
27.10.	MUDr. Jaklová	Boskovice, Smetanova 24	516 454 046
28.10.	MDDr. Janáč	Boskovice, Lidická 10	537 021 289

Mimo výše uvedené časy je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111 a to ve všední dny od 18.00 hodin do 24.00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8.00 hodin do 20.00 hodin.

Mladší doba pískací

Vývoj lidstva probíhá po etapách, od vynálezu k vynálezu. Když kterýsi z našich nejstarších předků zjistil, že dobře tvarovaným kamenem lze ulovit pratura nebo prantilopu, vynalezl starší dobu kamennou. Pár tisíciletí si s ní naši předkové vystačili, až přišli na další nápad, že jedním kamenem lze z druhého kamene udělat ostří šípů. Začala mladší doba kamenná. A tak se - tisíciletí za tisíciletím - střídají doby bronzové, železné, starší, mladší, baroko, rokoko a bůhví co ještě. Až dodnes.

Někdy v sedmdesátých nebo osmdesátých letech nastala epocha, kterou bych nazval starší dobou pískací. Jakýsi státní podnik vynalezl nákupní tašku s kolečky - zařízení nad míru praktické, takže se ihned ujalo, zejména mezi důchodci, kteří pochopitelně oceňovali fakt, že se nemusí vláčet s nákupem v ruce. Vynálezce jistě neměl v úmyslu zahájit starší dobu pískací. Dopustil se jí vlastně omylem: přehlédl, že umělohmotná kolečka vydávala nesnesitelně pronikavý zvuk, jenž se rozléhal široko daleko kolem samoobsluhy i po náměstí a trýznil všechny ostatní nakupující. Vynález přežil jen proto, že starší lidé, jak jim s věkem ubývá sluchu, vysoký zvuk neslyšeli a netušili tudíž, jaké utrpení způsobují svým mladším spoluobčanům. K nákupním taškám se přidaly bzučící zářivky, televizory plné elektroniky, větráky a trolejbusy. Starší doba pískací byla kompletní.

Mezitím se i mně zhoršil sluch, takže neumím s jistotou říci, zda dnešní nákupní vozíky přestaly pískat nebo už je neslyším. Zato ale vím, že ve vši nenápadnosti nastala mladší doba pískací. Od té starší se liší tím, že tentokrát už nepískáme omylem, nýbrž záměrně. Začalo to všudypřítomnými mobily, pokračovalo auty, která pískají, kdykoli zařadíte zpátečku, pračkami, myčkami, mikrovlnkami, kávovary, jež písknou, sotva se jich dotknete, a dalším zbožím. Že jde o pandemii jsem si uvědomil ve chvíli, kdy jsem dostal jako dárek k nákupu přívěsek na klíč. Zapomněli jste, kde máte klíče? Nezoufejte, stačí tlesknout nebo písknout a přívěsek se vám odněkud ozve vtíravou melodií. Bezvadný nápad, který vydržíte oceňovat možná i pět minut. Pak zjistíte, že stačí zakašlat, zasmát se, hlasitěji promluvit nebo zavřít dveře a klíčenka neúnavně píská a píská a píská.

Pevně věřím, že mladší doba pískací bude kratší, než třeba pleistocen. Následovat by měla doba robotická: na nákup budou za nás chodit roboti, řídit auta také. Ti se přece umějí domluvit i jinak, než pískáním, takže doba pískací konečně skončí. Jen aby jim nevrzaly nákupní tašky.

Petr Švenda

Zpravodaj vyšel nákladem 330 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Uzávěrka příštího čísla je **26. října 2018**.

Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městyse Křtiny.

Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno **MK ČR E 20584**.